

Handläggare: Margareta Edenholtm
Telefon: 08-508 03 417

Till
Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

Angående remissen om organisatorisk placering av Jobbtorg

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden godkänner svaret på remissen.

Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning

Stadsdelsdirektör
Maria Häggblom

Avdelningschef
Christina Heglert

Sammanfattning

Stadsledningskontoret har till berörda instanser remitterat tjänsteutlåtande gällande organisatorisk placering av Jobbtorg (DNR 331-1366/2008).

I ärendet redovisas ett förslag på en organisationsförändring som innebär att ansvaret för Jobbtorgen överförs till socialtjänstnämnden och att Jobbtorgens målgrupper successivt utökas med försörjningsstödstagare som uppbär stöd av andra skäl än arbetslöshet. Vidare föreslås att ansvaret för samhällsinformation för flyktingar, undervisning i svenska för flyktingar samt rekryteringsprogrammet överförs från stadsdelsnämnderna respektive utbildningsförvaltningen till Jobbtorg

Stockholm. Förändringarna gäller från den 1 januari 2009. Möjligheten att överföra ansvaret för övrig flyktingmottagning till Jobbtorg Stockholm ska vidare utredas.

Förvaltningen delar stadsledningskontorets förslag att det är nödvändigt med en organisationsförändring för att förstärka insatserna för försörjningstagare så att fler individer får arbete och sysselsättning. Förvaltningen anser också att det är positivt att socialtjänstnämndens driftsansvar för arbetsmarknadsfrågorna förtydligas och att ansvaret för Jobbtorg Stockholm överförs dit.

Det är även positivt om fler målgrupper kan överföras till Jobbtorgen. Förvaltningen anser att gemensamma kriterier för urval måste utarbetas och att frågan om ansvaret för ekonomiskt bidrag för dem som inte anses ha förutsättningar att klara ett arbete på den öppna arbetsmarknaden utreds.

Förvaltningen delar även stadsledningskontorets förslag att ansvaret för flyktingmottagningen bör utredas vidare. I dagsläget belastas stadsdelar med hög flyktingmottagning ojämnt med negativa ekonomiska konsekvenser om inte flyktingen får arbete under introduktionsperioden. Förvaltningen anser att även handläggningen av introduktionsersättningen bör centraliseras för att undvika att stadsdelsnämnden endast finansierar och administrerar eventuella underskott.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom förvaltningens enhet för verksamhetsstyrning och utveckling. Uppgifter har hämtats från berörda verksamhetsområden i Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning.

Bakgrund

Den 2 januari 2008 startade Jobbtorgen sin verksamhet i Stockholm. Syftet med införandet av Jobbtorg var att förstärka stadens arbetsmarknadsinsatser så att fler arbetslösa skulle komma ut i arbete, att minska stadens kostnader för försörjningsstöd och att skapa en gemensam ingång till stadens samlade resurser för arbetsmarknadsinsatser.

Jobbtorgen ansvarar inte för myndighetsutövning. Jobbtorgens verksamhet ska fokusera på arbete och studier för alla bidragstagare som uppbär försörjningsstöd

på grund av arbetslöshet. Målgruppen omfattar även vuxna arbetsföra flyktingar, SFI-studerande, anknytningsinvandrare och ungdomar i åldern 16 till 24 år. I stadens budget för 2008 beslutades att Jobbtorgen tillfälligt skulle organiseras under kommunstyrelsen.

Eftersom den organisatoriska placeringen av Jobbtorg Stockholm är tillfällig under 2008 ska en permanent organisatorisk placering ges från och med år 2009. Stadsledningskontoret har därför utarbetat ett förslag som innebär att ansvaret för Jobbtorg Stockholm från och med den 1 januari 2009 överförs från kommunstyrelsen till socialtjänstnämnden, som har övergripande ansvar för arbetsmarknads- och sysselsättningsfrågor.

I samband med detta föreslås att Jobbtorgens målgrupper utökas till att även omfatta bidragstagare som av andra skäl än arbetslöshet uppburit försörjningsstöd. Denna grupp ska successivt överföras till Jobbtorgen under 2009 efter en gemensam bedömning mellan Jobbtorg och stadsdelsnämnder. Bedömningen ska göras utifrån vilket slag av arbetsmarknadsinsats som kan vara relevant utifrån den enskildes behov.

Stadsledningskontorets bedömning är att de utökade målgrupperna som successivt kan överföras till Jobbtorgen är:

- Personer som en tid uppburit försörjningsstöd av andra skäl än arbetslöshet och där skäl finns att pröva möjligheten att arbeta helt eller delvis. Bedömningen är att ungefär 400 personer, cirka 10 %, av gruppen sjukskrivna samt av gruppen försörjningstagare på grund av sociala och medicinska skäl kan vara aktuella för Jobbtorgen.
- Personer som inte uppbär försörjningsstöd men som på grund av psykiskt eller fysiskt funktionshinder får annat stöd från stadsdelen och som behöver insatser för att helt eller delvis kunna komma ut på arbetsmarknaden. Eftersom dessa personer utgör en helt ny målgrupp föreslås att Jobbtorg Stockholm under 2009 ingår som samverkanspart med socialtjänstförvaltningen och arbetsförmedling för att utveckla metoder och kartlägga behov hos personer med sådana funktionshinder.

För att effektivisera och samordna stadens arbetsmarknadsinsatser så att stadens samlade resurser utnyttjas på bästa sätt föreslås att andra verksamheter samorganiserar med Jobbtorgen. Stadsledningskontoret pekar på den utveckling som äger rum mot ett alltmer regionalt samarbete över kommungränserna. Detta gäller t.ex. flyktingmottagningen, där ett regionalt samarbete utvecklats mellan

kommuner, länsstyrelse och kommunförbundet i Stockholms län. Även inom vuxenutbildningen och utbildningen i svenska för invandare (SFI) är utvecklingen densamma. Staden behöver därför utveckla sin organisation och sitt arbetssätt utifrån ett mer regionalt tänkande, som även följer de nya riktlinjerna för den europeiska socialfonden.

Stadsledningskontorets förslag är att det övergripande samordningsansvaret för Jobbtorg Stockholm från kommunstyrelsen till socialtjänstnämnden. Stadsledningskontoret föreslår i samband med detta att ansvaret för att ge nyanlända flyktingar samhällsinformation under introduktionsperioden överförs från stadsdelsnämnderna till Jobbtorg Stockholm, socialtjänstnämnden, från och med 1 januari, 2009. Ansvaret för SFI-undervisningen och rekryteringsprogrammet föreslås av samma skäl överföras från utbildningsnämnden till Jobbtorg Stockholm.

Stadsdelskontoret föreslår vidare att det bör utredas om all flyktingmottagning ska inkluderas i en gemensam organisation inom staden. Dock bör staden invänta regeringens utredning i frågan som kan påverka kommunernas ansvar. För att bedöma om en eventuell ansvarsöverföring kan ske krävs dock ytterligare utredning och bör i så fall ske tidigast år 2011.

I dagsläget har stadsledningskontoret det övergripande samordningsansvaret för flyktingmottagningen medan stadsdelsnämnderna, Jobbtorg Stockholm och utbildningsnämnden har driftsansvaret. Sedan 2005 har stadsdelsnämnderna ansvar för mottagning, introduktionsplan, samhällsinformation och myndighetsutövning genom utbetalning av introduktionsersättning (SFS 1992:1068). Stadsdelsnämnderna ansvarar alltså i dagsläget för myndighetsutövningen medan Jobbtorgen ansvarar för insatserna.

Som en konsekvens av ovanstående har stadsdelskontoret fått i uppdrag att under 2009 utreda möjligheterna att överföra övrig flyktingmottagning för nyanlända flyktingar från stadsdelsnämnderna till Jobbtorg Stockholm, socialtjänstnämnden.

Stadsdelskontorets förslag innebär en organisationsförändring som medför en revidering av reglemente för kommunstyrelsen, socialtjänstnämnden, utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna.

Förvaltningens förslag

Förvaltningen delar stadsledningskontorets förslag att det på sikt är nödvändigt med en organisationsförändring för att effektivisera stadens arbetsmarknadsinsatser. Förslaget att överföra ansvaret för Jobbtorg Stockholm från kommunstyrelsen till socialtjänstnämnden är logisk. Det förtydligar det övergripande driftsansvaret för arbetsmarknadsfrågorna, som socialtjänstnämnden redan har.

Det är bra med en expertnämnd för socialt arbete och att samla arbetsmarknadskompetens på ett ställe. En gemensam ingång till stadens samlade resurser för arbetsmarknadsinsatser ger förutsättningar till att bättre genomföra och upphandla rätt insatser för olika målgruppers behov, något som idag är omöjligt för en enskild stadsdel. Detta borde även påskynda försörjningsstödstagarens introduktion på arbetsmarknaden.

Förvaltningens åsikt är att med Jobbtorg Stockholm, gemensamt för alla stadsdelsnämnder, ges bättre möjligheter att samordna, vidareutveckla och följa upp olika arbetsmarknads- och utbildningsinsatser, vilket ger stordriftsfördelar och bättre ekonomisk hushållning.

I en alltmer regionaliserad och internationaliserad arbetsmarknad är det nödvändigt att samverka över kommungränserna och att samarbeta med andra myndigheter och organisationer. En sammanhållen organisation för arbetsmarknadsfrågor, flyktingmottagning och SFI-undervisning är nödvändig för att Stockholm ska bli en stark aktör i det regionala utvecklingsarbetet.

Stadsledningskontoret förslår vidare att Jobbtorgens målgrupper utökas till att även omfatta personer som under en tid uppburit försörjningsstöd av andra skäl än arbetslöshet. Förvaltningen anser att gemensamma kriterier måste utarbetas för urval liksom formerna för ett nära samarbete mellan stadsdelsnämnder och Jobbtorg Stockholm. Frågan om ansvaret för ekonomiskt bidrag för dem som inte anses ha förutsättningar att klara ett arbete på den öppna arbetsmarknaden måste också utredas.

Förvaltningen delar även stadsledningskontorets förslag att ansvaret för flyktingmottagningen bör utredas vidare. Allt talar för att en gemensam central flyktingorganisation behövs för att flyktingens kontakt med myndigheten under introduktionsperioden ska bli kontinuerlig och likvärdig oavsett i vilket område flyktingen bor i.

Om Jobbtorg Stockholm, socialtjänstnämnden, har det övergripande ansvaret för arbetsmarknadsinsatserna bör frågan om stadsdelnämndernas myndighetsövning och utbetalning av introduktionsersättningen utredas. I dagsläget belastas stadsdelar med hög flyktingmottagning ojämnt med negativa ekonomiska konsekvenser om inte flyktingen får arbete under introduktionsperioden. Förvaltningen anser att det är viktigt att handläggningen av introduktionsersättningen även centraliseras för att undvika att stadsdelnämnden endast finansierar och administrerar eventuella underskott.

Förvaltningen anser att stadsledningskontorets förslag att överföra ansvaret för samhällsinformationen för flyktingar under introduktionsperioden till Jobbtorg Stockholm är positivt utifrån den enskilde individens perspektiv och säkerställer att alla nyanlända får information av likvärdig kvalitet. Det är logiskt att även rekryteringsprogrammet, som svarar för yrkesutbildning under introduktionstiden och SFI-undervisningen överförs till Jobbtorg Stockholm.

Som förvaltningen tidigare har påpekat är det framför allt bristen på bostäder, som utgör det största hindret för en sammanhållen introduktion. På grund av svårigheten att få bostad är det mycket vanligt att flyktingen flyttar flera gånger under introduktionsperioden. En samverkan mellan kommuner, länsstyrelsen och seriösa bostadsföretag vore därför önskvärd för att lösa detta hinder, som annars får negativa ekonomiska följder för stadsdelen.

Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning har länge haft ett högt flyktingmottagande i förhållande till andra stadsdelar i Stockholm. Tensta har en befolkning som till 85,4 % består av personer med utländsk härkomst. En fjärdedel, 4 206 personer, uppstår ekonomiskt bistånd. I början av juli 2008 fanns 237 flyktinghushåll, vilket motsvarar 405 personer och 1,7 personer per hushåll. En stor grupp utgörs av somaliska kvinnor över 40 år som är analfabeter. Många flyktinggrupper som bosätter sig i stadsdelen har stora familjer och mycket svag förankring på arbetsmarknaden. Mot denna bakgrund är det förvaltningens uppfattning att det är viktigt med gemensamma och tydliga urvalskriterier för insatser och att prognoser kan göras på hur lång tid som behövs till egen försörjning.

Under 2008 har endast 8 % av flyktingarna boende i Spånga-Tensta kommit ut i arbete. Efter det att introduktionstiden och är slut övergår flyktingens försörjningsansvar till förvaltningen med stora kostnader för försörjningsstöd om inte flyktingen kan försörja sig själv. I samband med juniuppföljningen 2008 redovisade förvaltningen ett prognostiserat underskott på 9,5 Mkr. Stora krav

måste ställas på effektiviseringar för att inte andra verksamhetsområden ska drabbas. En naturlig utveckling vore därför att även utbetalning av introduktionsersättningen överförs till den nya organisationen.